

Protocol

dalla otgavla seduta dil cussegl da vischnaunca,
gliendisdis, ils 14 da december 2009, allas 19³⁰ – 21³⁵ uras
ell'aula en casa da scola Cons

Presidi: Robert Cajacob

Actuar: Ervin Maissen

Presents:

a) Cussegl	Clemens Berther
Heinrich Berther
Robert Cajacob
Bernadetta Caminada-Mühlebach
Giusep Columberg
Madlen Deflorin-Spescha
Emerita Flepp-Degonda
Victor Flepp	Martina Gienal-Caviezel
Rita Huonder-Tenner
Jordana Lozza-Desax
Pirmin Lozza
Pader Vigeli Monn
Flavio Murer
Alfred Spescha
b) Suprastonza
communala	Dumeni Columberg
Hans Huonder
Cecilia Maissen-Desax	Iso Mazzetta
Roger Tuor
c) Canzlist
communal	Andri Hendry	
d) Hosps	7	

Plaid da beinvegni *dil president dil cussegl da vischnaunca.*

"Jeu beneventel Vus cordialmein a nossa otgavla seduta dil cussegl da vischnaunca dalla perioda d'uffeci 2009/12.

La fin d'jamna vargada ha il club da Curling Mustér saviu festivar il giubileum da 25 onns. Jeu admittel el num dil cussegl da vischnaunca al club da curling Mustér in grond engraziament per siu grond engaschi per quei bi sport e gratuleschel als responsabels sco als commembers dil club per quei bi giubileum. Lein sperar che lur engaschi e lur plascher per la caussa cuozi aunc biars onns.

Mortoris:

Cun in bien patratg lein nus seregurdar da Brida Riedi-Huonder (Acletta), naschida ils 22 da december 1918 e morta ils 23 da november 2009; Heinrich Rau-Lienberger (Segnas) naschius ils 11 da zercladur 1920 e morts ils 4 da december 2009; Bruno Berther-Schiess, naschius igl 1. da schaner 1945 e morts igl 1. da december 2009. Els ruaussien en pasch.

Jeu admittel en num dil cussegl a concussegliaer Heinrich Berther nossa pli sincera e profunda condolientscha per la mort da siu zun preziau frar Bruno. Nos defuncts ruaussien en pasch."

Gliesta da tractandas

La gliesta da tractandas secloma sco suonda:

1. Protocol nr. 7-2009/2012
2. Casa communal – sanaziun: credit (messadis nr. 8 ed 8.1-2009/2012)
3. Fixaziun dalla quota communal per la vendita da schischom a personas digl exterior pigl onn 2010
4. Agenda 2010
5. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)
6. Elecziuns:
 - 6.1 dil president ni dalla presidenta dil cussegl da vischnaunca per 2010
 - 6.2 dil vicepresidente ni dalla vicepresidente dil cussegl da vischnaunca per 2010

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Robert Cajacob

Ervin Maissen

1. Protocol nr. 7-2009/2012

President dil cussegl da vischnaunca Robert Cajacob

Il protocol nr. 7 ei vegnius tarmess tier per prender posiziun. Enteifer ils tschun dis fixai ei vegniu inoltrau neginas propostas per midadas.

Il protocol nr. 7-2009/2012 dalla seduta dils 20 november 2009 vegn approbaus senza opposiziun.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Robert Cajacob

Ervin Maissen

2. Casa communal – sanaziun: credit (messadis nr. 8 ed 8.1-2009/2012)

President communal, Dumeni Columberg

La damonda da credit preparada dalla suprastanza communal se basa cun paucas excepziuns sin offertas concretas. La suprastanza ha era fatg differentas retschercas e schau cussegliar da dus architects. Per far in meglier giudezi eis ei ultra da quei vegniu preparau ina visualisaziun digl object. La proposta presentada tegn quen alla cumparsa speciala che la casa communal duei haver sco edifices public. Tuttina se presenta la casa en ina fuorma mudesta.

En quei connex ha la suprastanza communal constatau che la sculptura da pader Hildebrand silla fatschada va buca pli a prau cun la nova cumparsa dalla casa communal. Quella sculptura astga denton buca vegnir dismissa. Ins ha gia intercuret g differentes loghens pusseivels (plazza da scola, curtin cumin) ed ins vegn a far vinavon tuts sforzs per anflar in liug adattau. En quei senn s'oblighescha la suprastanza communal da tscherchar in niev liug digns per quei intent.

Gerau Iso Mazzetta

Sin fundament dallas visualisaziuns ha la suprastanza schau curdar l'emprema varianta che prevedeva ina fatschada travestgida en eternit. El declara la visualisaziun ed ils differentes materials previ. La fatschada vegn isolada e cuvretga cun ina ligiadira cun sablun da quarz, las balustradas sut las finiastras vegnan travestgidas cun lenn e l'altezia dil plaun terren cun plattas da crap granit da Val Sogn Pieder. La suprastanza communal ei dil meini ch'ins hagi anflau cun quella sligiazion ina biala varianta.

President dil cussegl da vischnaunca

En la seduta dils 21 d'uost 2009 ha il cussegl da vischnaunca tractau la fatschenta ed incaricau la suprastanza communal da cuntinuar cun la preparaziun e da suttametter ina varianta per ina sanaziun dalla casa communal. Per quei croda la discussiun generala tier quella fatschenta.

Discussiun da detagl

Cussegliaer Clemens Berther

Ei surstaus positivamein dalla presentaziun digl object. El ei leds ch'igl ei previu d'allontanar la sculptura. El beneventass sch'ins savess era presentar en ina fuorma u l'autra la cristalla che la vischnaunca ha giu acquistau avon entgins onns e ch'ei exponida actualmein en Casa da tgira Sursassiala. Ins duei dar la caschun da saver presentar las bellezias da nossa cuntrada, tgei che sa era muntar impuls supplementars per l'economia.

Cussegliaera Bernadetta Caminada-Mühlebach

Sustegn da principi la sligiazion presentada dalla suprastanza communal. Ella visa vi sin las emeziuns evocadas en connex cun l'intenziun da vuler allontanar la sculptura. Ei dat biaras vischinas e vischins ch'identifeschentan la historia dalla vischnaunca cun quella sculptura e ch'ei dil meini che la sculptura audi vinavon en quei liug. Ella appellescha da tractar quella damonda cun respect e sentiment enviers ils vischins.

Gerau Iso Mazzetta

La suprastanza communal ei prompta da prender encunter las ideas ofniadas e da ponderar las differentas pusseivladads. Igl ei in fatg che la sculptura leventa emoziuns. Denton ein omisdus architects ch'ei s'occupai cun la formaziun dallas fatschadas vegni dall'opiniun che la sculptura seigi surdimensiunada e perquei d'allontanar. Quella posiziun secuviera era cul meini dil cussegliader da baghegiar, che la suprastanza communal ha eligiu dacuort.

President communal

La suprastanza communal pren serius las objecziuns concernent la sculptura. Ins vul buca destruir ella, mobein anflar in liug pli adattau e digns da postar quella. Perquei intent han ins era dumandau igl avat dalla claustra, sch'ei dessi ina pusseivladad da postar la sculptura el curtin cumin. Denton preferescha la claustra in auter liug.

Cussegliera Martina Gienal

Gia igl uost ha la suprastanza communal ofniau il giavisch da vuler allontanar la sculptura e ch'ins vegli encurir cun temps e peda in liug adattau persuerter. Il manteniment dalla sculptura ei era ina obligaziun enviers il pader artist Hildebrand. Quella damonda duei vegnir tractada cul dui respect era enviers ils donnatur da lu, mo era las personas attempadas che han ina relaziun cun la historia dalla sculptura.

En la visualisaziun havein nus viu ch'igl ei previu da travestgir las balustradas cun in lenn clar. Vegn il lenn tractaus, aschia ch'el mantegn il tun original?

Igl uost ha la suprastanza communal giu orientau ch'il credit net da frs. 450'000.-- astgi buca vegnir survargaus. Eis ei buca stau pusseivel d'observar quella limita?

Gerau Iso Mazzetta

Igl ei previu da tractar il lenn denton era cun quei tractament san ins buca prevegnir ch'il lenn semidi. Ins vegn denton a dar atenziun che quei process succedi buca memia spert. Il tun ch'il lenn survegn enten vegnir grischs, vegn era numnaus argien.

President communal

Las retschercas supplementaras han mussau ch'ei fuss adattau da midar il sistem da storas previus. Enstagl dil sistem convenziunal, ei previu d'endrizzar ina stora da teila. Quei sistem duei vegnir manischaus a moda electrica. Las adattaziuns fatgas enviers las empremas calculaziuns augmentan la qualitat.

Cusseglia Alfred Spescha

Ei per mantener la sculptura vid la casa communal. Aschinavon ch'ei dat neginas autras pusseivladads, sa el era s'accordar che la sculptura vegni allontanada. Oz ha il baghetg da duas varts negina grunda. Cun isolar las preits exista in prighel che l'aua savess digrar davos l'isolaziun e caschunar donns da scheltira. Co eis ei previu da prevegnir a quella situaziun?

Gerau Iso Mazzetta

En quels loghens eis ei previu da prolungir las grundas dil tetg, aschia che quellas dattan era el futur schurmetg alla preit resp. all'isolaziun. La part dil tetg che vegn prolungida, vegn travestgida cun in stuors, aschia duess era quei problem esser sligiaus.

Cussegliera Madlen Deflorin

Ei exista adina puspei in prighel che fatschadas vegnan donnegiadas entras sgrafitis. Han ins previu da proteger las plattas el plaunterren e da tractar quellas cun in mied corrispudent?

Gerau Iso Mazzetta

Igl ei buca previu da tractar las plattas cun in tal mied. Cunquei che la casa sesanfla amiez il vitg ed ei aschia relativamein fetg exponida, ei il prighel pigns che las fatschadas vegnan tartignadas entras sgrafitis.

Cusseglier Flavio Murer

Constatescha che parts dalla populaziun setegnan si cul fatg ch'ins vul allontanar la sculptura. Actualmein fa la casa communal cun las bandieras ina miserabla cumparsa, buca mo cun la sculptura, mobein era entras las bandieras.

Cusseglier Clemens Berther

Eis ei previu - sco gia stau empermess - che la sala da seduta vegni era endrizzata sco sala da seduta pil cussegl da vischnaunca?

President communal

Cun las midadas interiuras previdas duei vegnir dau gronda atenziun ad in sistem razional ed efficient da luvrar. Las novas mobillas per la sala da seduta vegnan furnidas damaun. Aschia sa la proxima seduta dil cussegl da vischnaunca haver liug en casa communal.

Decisiun:

Cun 15 encunter 0 vuschs decida il cussegl da vischnaunca:

- 1. da conceder in credit da frs. 480'000.-- per la sanaziun dalla casa communal;*
- 2. da suttametter quella decisiun al referendum facultativ tenor art. 21, lit. c dalla costituziun communal.*

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Robert Cajacob

Ervin Maissen

3. Fixaziun dalla quota communal per la vendita da schischom a persunas digl exterior pigl onn 2010

President communal Dumeni Columberg

Presenta la proposta dalla suprastanza communal:

Las quotas per la vendita da schischom a persunas digl exterior duein restar sco tochen dacheu, numnadamein:

- a. Per vendas ord surbaghegiadas a persunas digl exterior ina quota da 100%;
- b. Lubir la vendita d'in object singul d'in proprietari svizzer ad ina persuna digl exterior;
- c. Lubir la vendita d'in object singul d'in proprietari digl exterior ad in'otra persuna digl exterior.

Decisiun:

Cun 15 encunter 0 vuschs approbescha il cussegl da vischnaunca la proposta dalla suprastanza communal.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Robert Cajacob

Ervin Maissen

4. Agenda 2010

Il cussegl da vischnaunca pren enconuschientscha dall'agenda pigl onn 2010. Eventualas completaziuns restan resalvadas en cass che la situaziun dallas fatschentas pretendess quei.

1. *venderdis, ils 26 da fevrer 2010*
(Reserva)
2. *venderdis, ils 23 d'avrel 2010*
Rapport da gestiun e quen annual 2010
3. *venderdis, ils 18 da zercladur 2010*
(Reserva)
4. *venderdis, ils 27 d'uost 2010*
(Excursiun)
5. *venderdis, ils 12 da november 2010*
Preventiv 2011
6. *venderdis, ils 10 da december 2010*

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Robert Cajacob

Ervin Maissen

5. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

President dil cussegl da vischnaunca

Igl ei vegniu inoltrau ina damonda da cusseglier Alfred Spescha, che secloma sco suonda:

Setracta ei tier la piazza publicada da remplazzar in collaboratur per la gruppa forestala ni d'ina piazza nova?

Gerau Hans Huonder

“Tier la piazza publicada dacuort setracta ei d'ina piazza per in collaboratur niev. La finanziaziun da quella ei vegnida approbada dil cussegl da vischnaunca el rom dalla tractaziun dil preventiv ils 20 da november 2009.

Tenor il plan da plazzas cumpeggia la gruppa dil forestalessen – senza il forester – quater plazzas cumpleinas. Dall'entschatta november 2003 entochen l'entschatta zercladur 2006 ei la gruppa stada occupada sulettamein cun dus collaboraturs. Dapi il zercladur 2006 consista ella da treis dels.

En quels onns eis ei semussau repetidamein che la gruppa ei persunalmein sutdotada. Perquei eis ei stau necessari d'occupar forzas temporaras. Quella situaziun ha denton buca cuntentau trasatras, schegie ch'ella ei senz'auter stada d'engrau. Per quels motivs ei la suprastanza communal sedecidida uonn d'augmentar il diember da collaboraturs dalla gruppa da treis sin quater. Sil forestalessen spetga ils proxims onns fetg bia lavur, en special setracta ei d'exequir differents projects pli gronds.”

Cusseglia Alfred Spescha

Ei cuntentaus cun la risposta dalla suprastanza communal.

President dil cussegl da vischnaunca

La vicepresidente dil cussegl da vischnaunca, Rita Huonder-Tenenr ha medemamein inoltrau ina damonda per mail. Quella ha apparentamein buca contonschiu la suprastanza communal, aschia che quella damonda vegn rispundida pér a caschun dalla proxima seduta.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Robert Cajacob

Ervin Maissen

6. Elecziuns

President dil cussegl da avischnaunca Robert Cajacob

“Avon in onn haveis Vus eligiu mei sco president dil cussegl da vischnaunca pigl onn 2009. Cun grond plascher hai jeu surpriu quella incarica e sundel sespruaus d'exequir quella tenor miu meglier saver e puder. Schebein jeu haiel fatg endretg mia caussa ni buc, surlaschel a vus da decider. Da vossa lavur, da vies engaschi per il beinstar da nossa vischnaunca, nossas vischinas e vischins, sundel jeu denton perschadius. Igl ei ord mia vesta stau in bien onn politic cun il duiu respect vicendeivel e quei denter tut ils gremis politics. Jeu sundel perschadius che nus essan sin la dretga via per saver ademplir nossas obligaziuns, il pensum adossau a nus dil suveran.

En il plaid suenter mia elecziun sco president haiel jeu giu fatg suandont appel:

“Lein nus contonscher enzatgei, drova ei denton era in pievel activ, saun giudezi, senn da responsablidad, confidanza, engaschi e beinvullentscha. Interess sulet persunals, scuidonzas, schalusia, disfidanza etc. astgan buca anflar plaz egl esser da nies mintgadi. Lein nus contonscher enzatgei, va quei mo comunablamein. »

Jeu selubeschel aunc inagada da sutlingiar quellas lingias. Critica positiva porta nus vinavon, critica negativa betta nus anavos. Meglier che critica destrusa ei collaboraziun ed engaschi.

Engraziament. Lubi a mi aunc in pèr plaid d'engraziament. Jeu engraziel grondamein per la buna collaboraziun ed il bien clima da lavur ch'jeu haiel astgau guder enteifer il biro dil cussegl cun la vicepresidenta Rita Huonder-Tenner ed ils cussegliers e dumbravuschs Flavio Murer ed Alfred Spescha. Plinavon admittel in cordial engraziament a nies protocolist Ervin Maissen per sia buna lavur.

In grond e cauld engraziament descha secapescha a Vus cusseglieras e cussegliers, a nies president communal dr. Dumeni Columberg, alla suprastanza communal ed alla cumissiun da gestiun per la gronda lavur en favur dil beinstar da nossa populaziun, pil grond sustegn e la buna collaboraziun ch'jeu haiel astgau guder duront quei onn.

In sincer engraziament va era a nies canzlist communal Andri Hendry ed a tuttas e tuts emploiai dall'administraziun communal sco era als ulteriurs collaboraturs comunals per la lavur prestada per nossa vischnaunca.

In cordial engraziament mereta mia dunna Monica per la capientscha demussada duront quei onn.

Grond engraziament meretan era nossas vischinas e nos vischins che han adina puspei visitau nossas sedutas ed aschia era demussau igl interess per nossa lavur. Cordial Dieus paghi.”

6.1 Elecziun dil president ni dalla presidenta dil cussegl da vischnaunca per 2010

Plidader dil biro dil cussegl da vischnaunca, cusseglier Flavio Murer:

“Il biro dil cussegl ei, sin giavisch dil president communal, sefatschentaus cun la damonda, schebein ei duess vegnir fatg ina midada tier il temps d’uffeci dil president e vicepresident dil cussegl, qvd. prolungir il temps d’uffeci d’in sin dus onns. Tenor art. 13 dil regulativ da fatschentas ei ina reelecziun pusseivla.

Il biro ei sedaus giu cun tutta seriusadad cun quella damonda. Nus essan pertscharts che quella midada havess ina certa impurtonza e che quella midada rumpess ina tradiziun. Da l’altra vart di art. 13 sulettamein, che ina reelecziun seigi pusseivla e nuot auter. Ina reelecziun oz pretenda buca automaticamein ina reelecziun pli tard. Mintga commembra e commember dil cussegl ei era el futur libers da decider schebein el ni ella vulan star a disposiziun per in ni dus onns. Il cussegl vegn era el futur, onn per onn ad haver l’obligaziun dad eleger president sco vicepresident. Ina reelecziun d’ina persuna en uffeci ei buca obligaziun.

Cusseglia Robert Cajacob, actual president dil cussegl, sco era cussegliera Rita Huonder-Tenner, actuala vicepresidenta, ein sedeclarai prompts da star per in ulteriur onn en uffeci. Aschia savein nus garantir la cuntinuitad che nies gremi duei sclarir anoviars.

Cun Vossa elecziun survegnin nus la pusseivladad da far in’emprova, quei denton mo sulet sut igl aspect d’in clar votum dad in e scadin ord nossas retschas. En quei senn proponel jeu igl actual president dil cussegl, Robert Cajacob, per in ulteriur onn sco president dil cussegl.”

President dil cussegl da vischnaunca

Surdad il plaid per l’elecziun dil president dil cussegl alla vicepresidenta.

Vicepresidenta dil cussegl da vischnaunca

Il diember da candidats vegn buca augmentaus aschia che Robert Cajacob ei il sulet candidat. L’elecziun succeda conform allas presciziuns d’art. 11, al. 4 dil regulativ da fatschentas.

Resultat dall’elecziun dil president dil cussegl da vischnaunca

Repartiu cedels	15
Dau giu cedels	15
Cedels vits	1
Cedels valeivels	14
Absolut pli	8

Cun 14 vuschs reelegia il cussegl da vischnaunca Robert Cajacob sco president pigl onn 2010.

La vicepresidenta gratulescha al reeligi president per la honorifica reelecziun e giavischa ad el vinavon bia plascher e satisfacziun. Ella surdat il plaid al president dil cussegl.

6.1 Elecziun dil vicepresident ni dalla vicepresidenta dil cussegl da vischnaunca per 2010

President dil cussegl da vischnaunca

Engrazia per sia honorifica reelecziun e passa all’elecziun dalla vicepresidenta pigl onn 2010.

Cusseglia Alfred Spescha

Propona la vicepresidenta Rita Huonder-Tenner per ina reelecziun sco vicepresidenta pigl onn 2010.

President dil cussegl da vischnaunca

Il diember da candidats vegn buca augmentaus aschia che Rita Huonder-Tenner ei la suletta candidata. Era quell'elecziun succeda a scret.

Resultat dall'elecziun dalla vicepresidenta dil cussegl da vischnaunca

Repartiu cedels	15
Dau giu cedels	15
Cedels vits	1
Cedels valeivels	14
Absolut pli	8

Cun 14 vuschs reelegia il cussegl da vischnaunca Rita Huonder-Tenner sco vicepresidenta dil cussegl da vischnaunca pigl onn 2010.

Il president gratulescha alla reeligida per la honorifica reelecziun e giavischa ad ella vinavon bia plascher e satisfacziun.

Vicepresidenta Rita Huonder-Tenner

Engrazia cordialmein per la reelecziun sco vicepresidenta pigl onn 2010.

President dil cussegl da vischnaunca

“Avon che serrar la seduta lessel jeu aunc engraziar al pedel Gerold e sia consorta per la biala decoraziun che dat alla sala in'emperneivla temprada d'advent. A vus preziadas concusseglieras e concussegliers, preziada suprastanza communal, preziai hosps, giavischel jeu in ruasseivel e bi temps d'advent – ina biala fiasta da Nadal e tut bien, buna sanadad e satisfacziun pigl onn niev. Ils medems giavischs van era a vossas famiglias, al pievel da Mustér.”

Suenter la seduta serendan las autoritads ommunablamein alla usitada tscheina da ventschidas ell'ustria Fravia a Disla.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Robert Cajacob

Ervin Maissen

Disentis/Mustér, ils 24 da december 2009

Cus0012_08_dc.doc